

Doktorica Ana Dimova, specijalistica abdominalne kirurgije u Općoj bolnici Zabok, jedina je liječnica iz Kra-

Ana, zagorska najdoktorica po je, u većini slučajeva, dovoljno

Dr. Dimova redoviti je i nagrađivani gost i predavač na stručnim skupovima i kongresima abdominalne kirurgije i proktologije te koautorica nekoliko međunarodnih prospektivnih studija iz područja hitnih kirurških stanja. Osim što radi u bolnici, dio je tima Centra za minimalno invazivnu kirurgiju Specijalne bolnice Sv. Katarina, a k tome je i stalni sudski vještak iz područja opće i abdominalne kirurgije

Željko Slunjski
ZABOK

Devetu godinu zaredom portal najdoktor.com objavio je popis najboljih liječnica i liječnika po izboru pacijenata u Republici Hrvatskoj. Kako naglašavaju, na temelju iskustava pacijenata stvaraju što je moguće realniju sliku o pojedinim doktoricama i doktorima. Za prošlu godinu na popisu iz Krapinsko-zagorske županije samo je jedno liječničko ime, dr. Ane Dimove, abdominalne kirurginje zaposlene u Općoj bolnici Zabok i bolnici hrvatskih veterana. Posebnost je što je šestu godinu zaredom na popisu najdoktora i to kao jedina žena te specijalnosti. Sve to i više je nego dovoljan razlog za razgovor s liječnicom koja od 2019. radi u Općoj bolnici Zabok (Bračak), rođenom Zagrepčankom, čiji je suprug, Makedonac Stefan, iz Štipa, najvećeg grada u istočnom dijelu Sjeverne Makedonije, također abdominalni kirurg zaposlen u istoj bolnici.

24 Doktorice, što Vam privatno znači biti na listi "najdoktora"?

Dr. Dimova: Neizmjereno mnogo! Koliko se god čovjek trudio odvojiti privatno od posla, to je nemoguće na svakom radnom mjestu gdje se ulazi bez "fige u džepu", a posebice ako pričamo o poslovima koji su više poziv nego zanimanje. Nemoguće je iz toga izolirati svoje intimne osjećaje, jer svaki put kada se daješ poslu, znaš da žrtvuješ vrijeme za svoju obitelj. Mi smo ovdje ipak zbog pacijenata, ne zbog zgrade, instrumenata, opreme ili

"Određenu razinu profesionalnosti jednostavno smo dužni održati, jer, zamislite kako bi se bolesnici osjećali da se u njihovim najtežim trenucima s njima "raspadne" i njihov liječnik. Ipak, empatičnost i pronalaženje u samom sebi razumijevanja za tuđu patnju opet i opet iznova nužni su za odgovarajući pristup bolesniku"

samih sebe. Zato je njihovo mišljenje i ishod liječenja istinski smisao posla. Tvrditi da ovakvo priznanje nije beskrajno laskavo i najznačajnije u godini, značilo bi ili laž ili duboko poremećene porive zašto je netko odabrao medicinu.

25 Najdoktora biraju pacijenti, a naći se na listi znači da, osim stručnosti, imponirate im i osobno. Pacijenti imaju različita iskustva s bolničkim liječnicima, od ljubaznih i susretljivih do onih hladnih u komunikaciji i distanciranih. Kakav je Vaš princip?

Dr. Dimova: Određenu razinu profesionalnosti jednostavno smo dužni održati, jer, zamislite kako bi se bolesnici osjećali da se u njihovim najtežim trenucima s njima "raspadne" i njihov liječnik. Ipak, empatičnost i pronalaženje u samom sebi razumijevanja za tuđu patnju opet i opet iznova (čak i u nama privatno teškim danima) nužni su za odgovarajući pristup bolesniku. Osobno mislim kako moji pacijenti najviše vole to koliko im objašnjavam, crtam, sve dok im ne bude najjasnije moguće što im se trenutno događa, kakve su prognoze, kakvi dijagnostički i terapijski planovi za njih. Nažalost, u državnom zdravstvu, liječnici mahom nemaju dovoljno vremena posvetiti se svakom pojedinom bolesniku. Nerijetko trčimo između različitih radilišta, utrkujemo se s vremenom i obvezama, a i umor igra ulogu. Ali vremenom sam shvatila da je, zapravo, "najbrži" put stati i na miru objasniti bolesniku sve što ga zanima. Detaljno. Tada je bolja komunikacija, ali i sveukupni ishod liječenja. Manje je "šuma u kanalu", nepovjerenja i zabrinutosti. Umjesto da deset puta na brzinu obavljamo razgovor po nekoliko minuta, a i dalje ništa nije jasno. Čvrsto sam uvjerenja kako je to dio koji osobno imponira mojim pacijentima. A i ja sam tako sretnija!

26 Koliko liječnik u svojoj kirurškoj praksi mora biti i psiholog?

Dr. Dimova: Mnogo. Često mi se činilo i previše. Iskreno, na samim počecima moje kirurške karijere, to me jako smetalo. Željela sam biti kirurg, a ne psihijatar ili psiholog. Jako sam se u tom pogledu promijenila. Pacijentima je, u većini slučajeva, dovoljno tek malo ljudskosti i empatije da od sebe daju duplo više pozitivne i snage za borbu, suradnju u planu liječenja. Često kažem kako smo svi mi lošija verzija sebe kada smo bolesni. Ipak, u radu s ljudima uvijek postoje i oni koje je apsolutno nemoguće zadovoljiti, jer jednostavno traže konflikt. Ali to su iznimke koje potvrđuju pravila. Treba pokušati razumjeti psihološke reakcije na

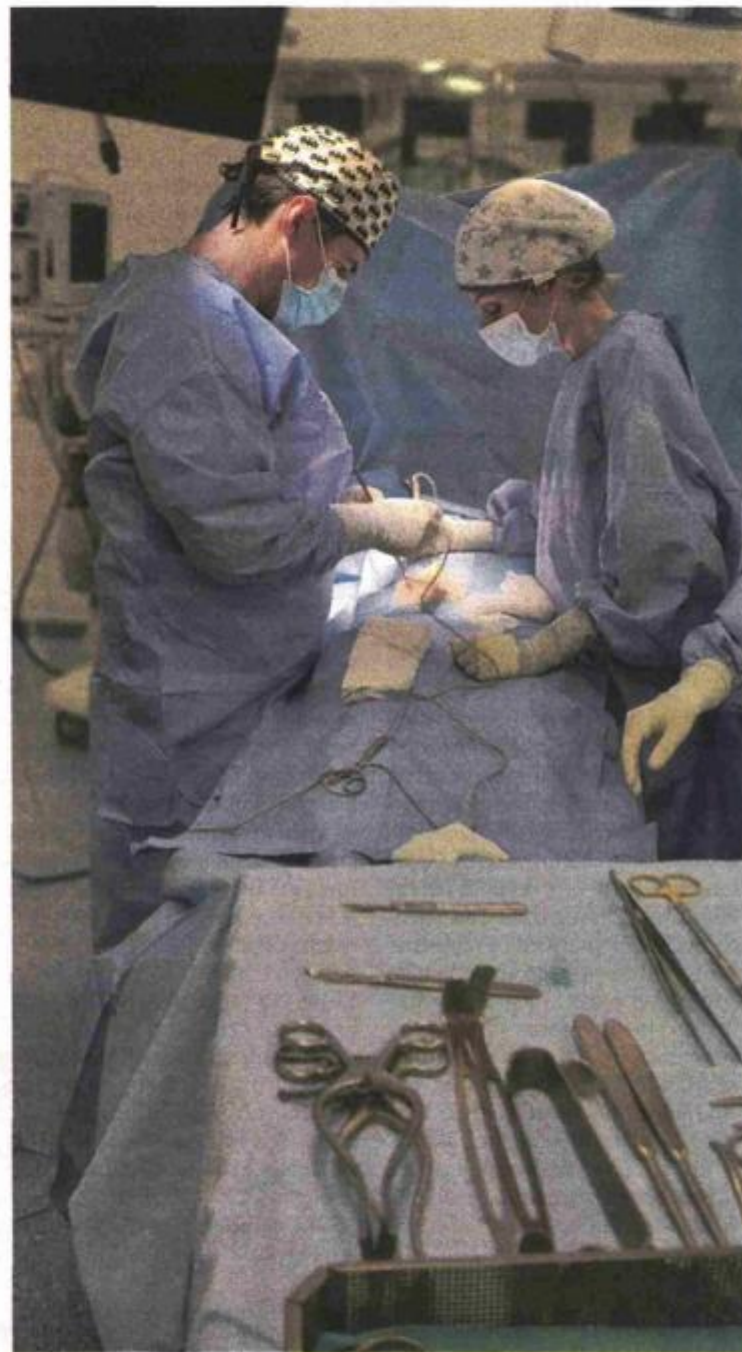
bolest, ne osuđivati. Nama je to mrvu više strpljenja, a pacijentu može značiti sasvim drukčiju sliku.

27 Nekad ste, u početku, radili u hitnoj, sada u klinici. Prednosti i mane?

Dr. Dimova: Radila sam u izvanbolničkoj hitnoj u maloj sredini koja gravitira Zagrebu, ali do određene ima 45 minuta vožnje. Također nema medicinsku sestru na terenu jer ona "pokriva" ambulantu. Takva se hitna bitno razlikuje od onih u urbanim sredinama, jer si jednostavno ne možete kao mlad liječnik priuštiti da svakog bolesnika upućujete u tercijarni centar. Nemate gotovo nikakve dijagnostičke mogućnosti osim svojih ruku, stetoskopa, tlakomjera. Naučite se raditi tako "polugoli i bos!". Upravo je to iskustvo, smatram, od neprocjenjive vrijednosti. Mislim da nije dobro odmah nakon fakulteta započeti specijalizaciju, osobito u većim bolnicama. Jednostavno tada bez sve sile vrhunske dijagnostike zapravo ni ne znate prakticirati medicinu. Ja sam u najveću državnu bolnicu došla nakon godine dana opisane hitne. Tamo sam, pak, učila potpuno drukčiju perspektivu: kako je raditi u bolnici u koju bolesnike šalju sve druge ustanove kada iscrpe svoje mogućnosti. Puno sam naučila na Rebru i cijeli život ću biti zahvalna za sve dobre, ali i loše primjere, iz kojih sam izvlačila neke svoje kirurške karakteristike. Potom, u OB Zabok, slijedi jedan treći milje. Za razliku od Rebra, ovdje se ne možete "sakriti" u masi liječnika. Morate u dežurstvu sami znati i moći pokriti patologije iz svoje uže specijalnosti. Meni to odgovara, jer izrazito volim operirati i sretna sam što prilike za to ovdje imam na pretek.

28 Jedna ste od rijetkih liječnica koja je specijalizirala abdominalnu/digestivnu kirurgiju i malo ih je u Hrvatskoj. Što podrazumijeva Vaš posao u bolnici, kakva su Vam iskustva, je li se pacijenti iznenade saznajući kako će ih operirati - žena?

Dr. Dimova: Teško bih mogla pobrojati koliko sam puta čula: "ako već moraš kirurgiju, zašto ne plastika ili vaskularna, neka grana prilagođenija ženama?". Ne znam. Obožavam upravo ovo čime se bavim, i koliko god teško bilo, sigurna sam da bi moj privatni život ispaštao još više da sam ja frustrirana i neostvarena jer sam radila kompromise mimo svojih snova. Ja sam specijalistica opće kirurgije i uža specijalistica digestivne/abdominalne kirurgije. U OB Zabok puno operiram, dežuram, te radim re-

Dr. Ana Dimova najviše voli operirati sa suprugom Stefanom, također zaposlenim u OB Bračak.

doznu digestivnu kiruršku ambulantu. Radila sam i u visokim stupnjevima trudnoće. Povremeno se dogodi da me pacijenti oslovljavaju sa "sestro". Ne ljutim se na to, simpatično je. Ako su uporni, jednostavno odem po "doktora". Kada, pak, nije vrijeme za šalu - nemam problema s povjerenjem bolesnika. Tada me shvate vrlo ozbiljno.

29 Jedna ste od rijetkih liječnica koja se bavi ženskom proktologijom. Dosadašnja iskustva i spoznaje?

Dr. Dimova: Malo je žena u abdominalnoj kirurgiji, a među "abdominalcima" malo nas se ozbiljno bavi proktologijom. Kada se to zbroji, jasno je da žena proktologa gotovo nema. S druge strane, iako su odavno pomirene s muškim ginekolozima, čini se da mnoge žene imaju izrazitu nelagodu pri proktološkim pregledima kod muških

kolega. Postoje žene kojima je to iz vjerskih razloga nemoguće, kao i one koje to jednostavno ne žele. Tako je krenula doslovce navala žena u moju ambulantu. A kada sam shvatila kolika je potreba za time, počela sam dodatno raditi i privatno. I vjerujte, krcate su mi sve ambulante. Sretna sam, ipak, što mi s povjerenjem dolaze i muškarcima.

30 Nakon diplome u Zagrebu jedno ste vrijeme bili u SAD-u. Nije li bilo izazova, stručnih i financijskih, da tamo ostanete?

Dr. Dimova: Nikada me SAD nije privlačio kao trajno rješenje. Izvršno je bilo iskusiti harvardske bolnice, stekla sam divna kolegijalna poznanstva, čak i prijateljstva od kojih se neka i danas njeguju, otvorena sam za povremene kraće programe usavršavanja i kongrese, ali za više od toga SAD mi ne dolazi u

izboru pacijenata: 'Pacijentima tek malo ljudskosti i empatije!'

"Mi smo ovdje ipak zbog pacijenata, ne zbog zgrade, instrumenata, opreme ili samih sebe. Zato je njihovo mišljenje i ishod liječenja istinski smisao posla. Tvrditi da ovakvo priznanje nije beskraino laskavo i najznačajnije u godini, značilo bi ili laž ili duboko poremećene porive zašto je netko odabrao medicinu"

obzir. Ne volim njihov modus vendi. Bili smo u jednom trenutku "jednom nogom" u Danskoj, ali smo ipak odlučili ostati u Hrvatskoj. Inače, što se kirurgije tiče, u mnogočemu se itekako imamo čime ponositi! Vjerujem da bi hrvatski pacijenti bili zaista negativno iznenađeni kada bi iskusili neke zapadnjačke zdravstvene sustave. Koliko u naš ulazimo, vjerujte, vrhunski je! Što se našeg ostanka tiče, ne znam što nosi budućnost. Ponuda iz inozemstva ima, vjerujem da ćemo Stefan i ja zajedno donijeti najispravniju odluku.

23 Na posao putujete iz Zagreba. Zacijelo je bilo mogućnosti rada u metropolu?

Dr. Dimova: Bilo je, i još uvijek ima. Ne znam, kada smo odlazili s Rebra, najvažnije nam je, kao mladim kirurzima, bilo da možemo operirati, vježbati ruke i mozak, u

okruženju koje nije toksično. Nisam željela puno paramedicinskih i politički kreiranih okolnosti radi kojih ću većinu dana na klinici držati kuke i čekati da nakon 50. godine počnem operirati jer je tako bilo mojem šefu, onom prije njega, i svima prije njih. Ta "nasljedna bolest" je za mene bila prevelik danak da bih ostala samo da mogu reći da radim u KBC-u. Zato sam, nakon malo manje od 10 godina, otišla. Zahvalna sam na svemu naučenom, dobrom i lošem, ali otkaz nisam požalila ni trenutka. U našoj, zabočkoj bolnici, nas je malo, a posla ima više nego dovoljno za sve i sve što je potrebno jest da radite, trudite se i operirate. To je sve što mi treba. Za sada smo ovdje zadovoljni.

24 U zabočkoj bolnici, kao abdominalni kirurg radite i Vaš suprug, dr. Stefan Dimov. Je li to poznanstvo iz vremena zajedničkog rada u KBC Zagreb?

Dr. Dimova: Tako je, poznanstvo i ljubav. On je došao na specijalističko usavršavanje iz Makedonije, a studij medicine je završio u Bugarskoj. Danas se šalimo da ne zna više na kojem jeziku misli, na kojem uči, a na kojem radi. Beskrajno sam sretna da se u Zagrebu i Zagorju osjeća dobro i da je prihvaćen. Mislim da je stasao u izvrsnog mladog kirurga, puno operira, a u meni ima i beskrajnu podršku i najvećeg kritičara.

25 Kako dvoje kirurga privatno funkcionira, tlm više što ste roditelji troje djece? K tome oboje dodatno radite i u Sv. Katarini. Postoji li vrijeme za opuštanje?

Dr. Dimova: Uh. Ono što većina podrazumijeva pod opuštanje, toga se teško nađe. Ali nekako smo našli svoj recept za ovu fazu života. Troje vrlo male djece, s malim razmacima u dobi, jednostavno vas

natjera da se u svakodnevici naučite veseliti svemu, svakom zajedničkom trenutku, a s vremenom i da se opustite u najzahtjevnijim situacijama. Učimo kako se nasmijati umjesto izgubiti živce, i tako svaki dan u sitnicama. Često nas pitaju nije li nam previše zajedno živjeti i raditi, a istina je da se zapravo jedva vidimo, na obje lokacije. Pokraj djece smo zajedno, a ne stignemo tri riječi na miru razmijeniti. Na putu na posao i sa posla vježbamo dodatni strani jezik kojeg učimo. Na poslu smo često na različitim radilištima, tako da si zapravo kronično nedostajemo. I nitko sretniji od nas kada nas zapadne da zajedno stanemo za operacijski stol. Baš uživamo u tome.

26 Na poslijetku, kako se osjećate u Zagorju, posebice suprug koji je iz Sjeverne Makedonije. Je li se navikao na neke zagorske

specijalitete?

Dr. Dimova: Mislim da je dobro prihvaćen i sretan. Meni, pak, zagorske krvi ne nedostaje, tako da je nekako sve sjelo na mjesto. Jedino ga nikako ne mogu natjerati da zavoli sir i vrhnje. Inače jako voli "prezvršt" i bučnicu, koju je jednom nasred Bračka nazvao "malim burekićima", pa sam skoro u zemlju propala. Svi smo se na poslu tada baš dobro nasmijali.

27 A Vi na makedonske?

Dr. Dimova: Ah, teško je ne obožavati makedonske specijalitete. Prvo što mi je darovao bila je zemljana posuda za "gravče na tavče", jer obožavam kuhati. Preuzela sam recepte za svekrvine najpopularnije poslastice, ali ipak je suprug taj koji radi ono najbolje od makedonske kuhinje, npr. šarske pljeskavice.